

GŁOS RADOMSKI

Dziennik społeczny, polityczny i literacki poświęcony głównie sprawom Ziemi Radomskiej

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska № 46, dom Hempla.

Redakcja otwarta od 12 do 1 i od 6 do 7 po poł. Administracja od 9 do 1 i od 3 do 6 po poł.

Rękopisów niezastreżonych Redakcja nie zwraca.

Numer pojedynczy 30 halerzy.

Głos Radomski nabywać i prenumerować można we wszystkich Księgarniach, w Sklepie spożywczym p. Władysławy Adamskiej, Lubelska № 72; w Składach Win i Towarów Kolonjalnych: M. Paschalskiego, ulica Warszawska; Grajnera, ulica Skaryszewska № 16; J. Nitkowskiego, róg ul. Długiej i Szerokiej.

Pronumerata w Radomiu wynosi:

Miesięcznie 5 k. — h.

Z odnośnikiem do domu . 6 k. — h.

Na prowincji z przesyłką pocztową:

Miesięcznie 6 k. — h.

Cena ogłoszeń:

Na I str. wiersz garmontowy 2 k. — h.

„ III „ „ „ petitowy . 1 „ 20 „

„ IV „ „ „ „ — „ 60 „

Drobne za wyraz — „ 20 „

KINO Y. CZARY.

Niebywała gra! Królewska wystawa! Od poniedziałku 16 września 1918 r. Najwspanialszy obraz obecnego sezonu! Nagrodzony na konkursie w Kopenhadze złotym medalem. wspaniały dramat indyjski w 6 części. w głównej roli wszechświatowej piękności artysta GUNNAR TOLNA'ES.

Najukochańsza żona Maharadży

Do obrazu przygrywać będzie zespół orkiestralny w powiększonym komplecie.

JULJAN MIECZNIKOWSKI
RADOM.

WELNIANE

POLECA:

JEDWABNE

BAWEŁNIANE WYROBY

Teatr Polski H. CZARNECKIEGO

We wtorek dnia 17 września pierwszy raz

Żyd — wieczny tułacz

melodramat w 8 obrazach z prologiem, ilustrowany muzyką.

W środę dnia 18 września

Robert i Bertrand

(Dwaj Złodzieje)

wodewil w 3 akt. ze śpiewami i tańc.

W czwartek dnia 19 września

Benefis Karol Józefowiczowej pierwszy raz

Ach ta wiosna

(Figue wiosenne)

operetka w 3 aktach J. Straussa.

Teatr „MIRAZ”

(Miniatury)

w sali balowej Hotelu Europejskiego

PROGRAM od poniedziałku dnia 16 września do środy dnia 18 września łącznie.

Część I. pierwszy raz **Skandal u państwa Boulingrin** farsa w 1 akcie G. Courteline.

Antrak 20 m.

Muzyka.

Antrak 20 m.

Część II.

TANIEC, ŚPIEW, HUMOR I SATYRA.

Reżyser J. Bzowski.

Szczegóły w programach.

Kierownik muzyki Mieczysław Kagan — Kachanowski.

Początek przedstawienia w dniu powszednie o godz. 8½ wieczorem, w niedzielę i święta o godz. 4-ej po poł. i o godz. 8½ wieczorem.

Podręczniki szkolne

Pomoce naukowe — Książki dla bibliotek poleca

Edward Suchański

księgarnia w Radomiu.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

Telegramy „Głosu Rad.”

Zachodnia.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.)

KOMUNIKAT WIECZOROWY.

BERLIN, 14 września. Donoszą urzędownie:

Walki miejscowe pod Havricourt. Pomiędzy Ailette i Aisne silne ataki nieprzyjacielskie zachwiały się. Pomiędzy Maos i Mozel dzień dzisiejszy przeszedł spokojnie.

BERLIN, 15 września. Urzędownie z wielkiej kwatery głównej.

Pod Havricourt nowy atak Anglików odepchnął nas na wschodnią część wsi, skoncentrowany ogień naszej artylerji i kontratak odzyskał nam straconą pozycję. Armja gen. Gallwitza pomiędzy Aisną i Ailetą znajduje się w ciężkich walkach z Francuzami. Niektóre ataki Francuzów powstrzymane. Na wyżynach wschodnich Laffaux uderzył nieprzyjaciel na nasze pozycje około Allo-

mant, nasz kontratak powstrzymał go. Wywiadowcze oddziały przepływały na wschód od Vaillety, kanał Aisne i przyprowadziły jeńców. Na południe. Ataki Francuzów (wojska sengalskie) pomiędzy Rovillon-Romain odbite. Po obu stronach Verdun Etain ataki nieprzyjacielskie zachwiały się, jak również pomiędzy Cote-Sonaine i Mozel. W dniu wczorajszym strąciliśmy 9 balonów i 46 aeroplanów.

KOMUNIKAT WIECZOROWY.

BERLIN, 15 września. Donoszą urzędownie:

Częściowe ataki nieprzyjaciela pod Havricourt i pomiędzy Ailette i Aisne odparte. Przedwstępne bitwy pomiędzy Cites Louaines i Mozel.

Pierwszy generał kwatarmistrz Ludendorff.

Walki w Rosji.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.)

SZTOKHOLM, 16 września. Wojsko sowieckie zdobyło Symbirsk. Dotychczas niema potwierdzenia o zdobyciu

Petersburga przez rewolucjonistów. Pomiędzy skazanymi znajduje się b. minister Protopow.

Niszczenie miast.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.)

MOSKWA, 16 września. „Izwestja“ donoszą, że Taszkient i Chiwa przez bandy powstańcze zostały zniszczone. Merw w Turkiestanie zajęty przez wojska sowieckie. W okolicy Samarkandy, siedlisku Anelików walki trwają. W Aschabadzie znajduje się 15.000 żołnierzy angielskich ściągniętych z Indji przez Parsję i Afganistan do Turkiestanu, gdyż mieszkańcy są oddani bolszewikom, sam Emir Buchary jest po stronie bolszewików.

Litwinow na wolności.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.)

LONDYN, 16 września. Litwinow z więzienia w Buxtonie wypuszczony powrócił do Hampstead, gdzie znajduje się pod strażą ochronną.

Austria chce pokoju.

Rząd austriacki wystosował do państw koalicyjnych notę, w której ponownie proponuje rozpatrzenie warunków pokojowych.

Nota utrzymana jest oczywiście, w sensie dyplomatycznym, nie mniej jednak zawiera określenia idące bardzo daleko. Austro-Węgry pojmują, że dalsza walka staje się wręcz bezcelową. Krwawy przykład na Zachodzie staje się wymownym dowodem, że koalicja dąży nie tylko wytrwać, ale i bardzo skutecznie do swoich celów.

Z drugiej strony Austro-Węgry, wplątane w wojnę obecną przedewszystkiem przez Niemców, doszły wreszcie do przekonania, że zbyt wiele poświęciły dla swojego sojusznika, dla celów zawsze, a tym więcej dzisiaj problematycznych... Nawet przyjaźń na swoje granice.. Ludy Austro-Węgier nie są bynajmniej zachwycone polityką Niemiec, która tykrotnie aby obronić siebie, wystawiała na sztych pierś i plecy swojego towarzysza broni.

Konsekwencje tej gry niemieckiej. to obecna nota pokojowa ze strony Austro-Węgier.

Jak ją przyjmie koalicja — przesądzać nie można. To jedno atoli jest pewne, że rozgraniczy sprawę pokoju Austrii i Niemiec. I Austrija może zapłacić za przyjaźń niemiecką, — ale zasadniczy, główny porachunek przypadnie dla rządu niemieckiego, który może się znaleźć w fatalnej sytuacji odosobnienia.

I wówczas wojna skończy się w tempie szybszym, jak w tej chwili możemy to przypuszczać..

Zawieszenie broni w zimie.

Dobrze poinformowana gazeta katolicka „Tijd“ donosi, że rzekomo z początkiem zimy, skoro tylko ustana operacja wojenne, pojawi się propozycja zawieszenia broni i to pod warunkami, które dla obu stron będą przystępne. Podczas tego zawieszenia broni będą się mogły odbywać dyskusje, dotyczące zawarcia pokoju. Mocarstwa centralne oświadczą w tych dyskusjach gotowość do zaakceptowania myśli związku ludów.

Plany Focha.

Jak donoszą z Rotterdamu, pisze londyński „Times“ o sytuacji na Zachodzie: Przyszłość chwili obecnej zawisła jest od nieznanego dotąd planów generała Focha. Foch ma jeszcze do rozporządzenia dwa miesiące, nadające się do walki. Liczyć się należy z tym, że Foch nie pozostanie bezczynny, ale gdyby mu się nawet udało wyłamać linję Hindenburga, to jeszcze nie wynika z tego, by Niemcy byli zmuszeni cofnąć się poza Mozę i granicę belgijską. Ponadto zauważa dziennik, że obecnie idzie o przygotowanie do decydującego ataku.

Cenzura mowy cesarza Wilhelma.

„Vorwärts“ oświadcza, że mowa cesarza Wilhelma, wygłoszona do robotników w Essen, uległa cenzurze, a mianowicie w sprawozdaniu, rozesłanem przez Biuro Wolffa, skreślono ustęp, w którym cesarz oświadczył się za reformą prufskiego prawa wyborczego w myśl przedłożenia rządowego.

Z GODZINY NA GODZINĘ.

Kalendarzyk. Dziś: N. Serca N. M. P.
Jutro: Such. Józefa W.

Wschód słońca o godzinie 6.19. Zachód o godzinie 6.37. Długość dnia godzin 12.17.

Kronika miejska.

Podatek szkolny. Od Magistratu m. Radomia otrzymujemy następujące pismo: Rozkład podatku szkolnego na mieszkańców miasta na rok szkolny 1918/1919 został wyłożony w wydziale Skarbu Magistratu do przejrzania. Rozkład przeglądać można w dnie biurowe od godziny 10 rano do 12 w południe. Wszelkie zażalenia opodatowanych winny być wnoszone do Magistratu pod adresem c. i k. Komendy powiatowej w Radomiu w terminie ośmiiodniowym licząc od dnia 16 września r. b. Reklamacje, wniesione po dniu 23 września r. b., uwzględniane nie będą. Zażalenia nie wstrzymują egzekucji.

Produkty na kartki. Wydział Apr. zawiadamia, że od dnia 19 b. m., sklepy dzielnicowe wydawać będą na karty żywnościowe za miesiąc wrzesień: Cukier, po 20 łutów na drugi kupon cukrowy, mąkę do gotowania po funcie na kupon № 1, kaszę jęczmienną po pół funta, na kupon № 3 oraz zapalki po jednym pudełku na kupon № 4.

Nie pojechali! W dniu 15 i 16 b. m. odbywał się zjazd Kupców Polskich w Warszawie z całego kraju, na którym naturalnie i oddział tychże kupców w Radomiu miał przyjąć udział, niestety stosunki okupacyjne wpłynęły, że pomimo interwencji Rady Regencyjnej, kupey tujejsi nie otrzymali prawa przejazdu. Przygotowany i opracowany referat oraz sytuacja finansowa kupiectwa i sprawa utworzenia Banku Kupieckiego nie mogły być na Zjeździe wykorzystane.

Zabawa na rzecz kuchni robotniczych z powodu niepogody odłożona została na drugą niedzielę.

Znalezione 2 klucze w piątek wieczorem są do odebrania za udowodnieniem w Admin. „Głosu”.

Ze sceny i estrady.

Z teatru.

Dzisiejsze wystawienie „Żyda—wiecznego tułacza” zainteresowało szerszą publiczność, to też sprzedaż wstępna biletów idzie raźnie. „Żyd—wieczny tułacz” wystawiony jest pod reżyserją p. Piekarskiego, który dokłada wszelkich starań, ażeby tak gra artystów, jak i sztuka podobną się wszystkim.

Wobec olbrzymiego powodzenia, jakim się cieszył doskonały wodewil „Robert i Bertrand” na niedzielnej przedstawieniu, a mnóstwo jeszcze osób odejść musiała od kasy ze względu na przepelnienie, dyrekcja jest zniewolona zmienić repertuar i zamiast „Szalonej dziewczyny” na wieczór śródowny, dać po raz drugi „Roberta i Bertranda”.

Benefis Józefowiczowej.

W czwartek najsympatyczniejszy z sympatycznych beneficjów—bo miłutkiej Józefowiczowej. Daną będzie przepiękna operetka pierwszy raz „Ach ta wiosna” („Figue wiosenne”).

„Miraz”.

W ślicznie odnowionej salce rozgościł się nowy przybytek sztuki „Miniatury”, którym oddać trzeba tę zasługę, że starają się program

swoją utrzymać na wyższym poziomie artystyczno-literackim, co jest niewątpliwą zasługą kierownika p. Bzowskiego.

Siły artystyczne naogół przedstawiają się poprawnie, niektórzy zaś wykonawcy wysuwają się pochlebnie na czoło zespołu, który na sobotniej premierze i wczoraj był suto oklaskiwany przez zebraną publiczność.

Z KRAJU.

Zastrzelenie trzech osób.

Z Radomska donoszą: W nocy z soboty na niedzielę, około godziny 12-ej brekowi pociągów węglowych, zdążających w stronę Warszawy, dali szereg strzałów do kilku mężczyzn, którzy — jak zwykle wskakiwali na wagony przejeżdżających pociągów i zrzucali z nich węgiel, który następnie sprzedawali.

Ofiarą strzałów padło 4 osoby: wyrobnik Ignacy Mielczarek lat 28, Antoni Kędra, gospodarz z Zabrzówka lat 28, Feliks Wdowiak lat 22 i Włazłak, którego dotąd nie zdołano odszukać. Dwaj pierwsi zmarli z ran na miejscu wypadku. Wdowiak, ranny w nogę, zmarł w szpitalu św. Aleksandra o godz. 7 rano. Co do Włazłaka, to zachodzi przypuszczenie, że padł na wagonie i pojechał dalej.

Zmiany w admin. austrijskiej w Król. Pol.

„Goniec Krakowski” donosi, że oczekiwane są ważniejsze zmiany w administracji austrijskiej na terenie okupacji austro-węgierskiej.

W sprawie przygotowań wniosków w tym zakresie bawił w Lublinie hr. Adam Tarnowski, a to z upoważnienia z bardzo wysokiego miejsca. Zachodzi podobno tendencja ograniczenia wojskowego charakteru okupacji, a przyznanie decydującej roli czynnikom cywilnym w administracji.

Ruch bolszewicki w Królestwie Polskim.

Mimo, że cicho jest pozornie, wiele okolic w Polsce podminowanych jest niepożądanymi u nas idejami bolszewickimi, które do głosu przychodzą na różnych, odbywających się od czasu do czasu zgromadzeniach, w wielu miejscowościach kraju.

W ostatnich dniach odbyło się w Rędzynie takie zgromadzenie, w którym wzięło udział z górą 2.000 osób. Zgromadzenie odbyło się pod czysto bolszewickimi hasłami, a powzięte na nim rezolucje wypowiedziały się za wywłaszczeniem „burżujów”.

Podobne zgromadzenia odbyły się i w innych okolicach i odbywają się w dalszym ciągu.

Poznańskie dla Polaków.

Gazety berlińskie przytaczają za paryskim organem „Victoire” w streszczeniu artykuł znanego przywódcy socjalistów francuskich Herve'a, który między innymi warunkami pokoju podnosi, że bez oddania Francji Alzacji Lotaryngji, Polakom Prus Zachodnich, Poznańskiego i Śląska Górnego oraz bez oswobodzenia Słowian austriacko-węgierskich niema dla Herve'a żadnego wogóle po-koju trwałego.

AKUSZERKA
posiadająca dyplom z odznaczeniem, długoletnią praktyką Warszawską, udziela porad, przyjmuje panie do domu, zamówienia na wyjazd, wykonywała wszelkie zlecenia lekarskie
LUCZYŃSKA
Marjacka № 11, front i piętro.
522—0

AKUSZERKA
JANINA PIETRZYK
przyjmuje zamówienia, udziela porad, dyskretna, zapewniona, Skaryszewska 3.
846—0

AKUSZERKA
posiadająca długoletnią praktykę, udziela porad, przyjmuje panie na słabość, zamówienia na wieś.
802—0
RYCHARSKA, Lubelska 57.

BIURO TECHNICZNE
DLA BUDOWY MŁYNÓW, TARTAKÓW i CEGIELN
M. KANAREK Sp. z ogr. por.
Kraków, Szewska 9
Oddział Radom Długa 23.

Projektuje i urządza młyny z popędem parowym, motorowym i turbinowym. Dostarcza maszyny młyńskie, tartaczne wszelkiego rodzaju, oraz kamienie młyńskie, gatry, cyrkularki, piły gatrowe, piły do cyrkularok, toczki szmirglowe i t. p. przybory tartaczne. Firma dysponuje pierwszorzędnymi siłami technicznymi i posiada własny warsztat mechaniczny.
Odwiedziny inżynierów, plany i kosztorysy na życzenie.
394—0

KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE
ZEL.-BET.
A. JANISZEWSKI
Radom, ul. Długa № 28.
POLECA: PŁYTY TROTUAROWE, RYNSZTOKI, PODRYNNIKI, RURY RÓŻNYCH ROZMIARÓW DO KANALIZACJI, CEMBRWINY, POSADZKI CEMENTOWE, TARASY
KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE.

SPECJALNOŚĆ:
ŚLUPY mocne! tanie! i trwałe! PUSTAKI i DACHÓWKA.
Przyjmuje zamówienia na roboty żelazo-betonowe. Kosztorysy i projekta.
Do dalszych okolic dostarczam DACHÓWKI i RURY na ryzyko loco najbliższa stacja kolejowa

Spółka Fabryki Maszyn i narzędzi Rolniczych,
przyjmuje roboty w zakres mechaniki wchodzące jako to: Lokomobile, młocarnie, pomoce wszelkich systemów, pompy, hydrauliczne, studienne, wszelkie roboty ślusarskie, ulica Warszawska № 10.
873—0
Z poważaniem „Spółka”.

Matrzyszta, korepetytor rutynowany, poszukuje kondycji na cały rok w domu obywatelskim. Wiadomość w Administr. „Głosu”.
897—3

Apteka w Opocznie poszukuje ucznia aptekarskiego z 6-kl. wykształceniem. Przy aptece stypendjum na kursa 300 rb. rocznie.
900—6

Radomskie Stowarzyszenie Budowlane
LUBELSKA 41.

BIURO BUDOWLANE i HURTOWNIA.
Cement, Papa, Eternit, Dachówka, Cegła, Smołowiec, Gwoździe, Żelazo, Wapno.
Po cenach hurtowych.
291—10

Radomska Spółka Ogrodnicza
Plac 3 maja 1, (w podwórzu).

Poleca:
w wielkim wyborze gruszki, jabłka i śliwki.
Ceny niższe do minimum.
Jabłka od 20 halerzy za funt.

SKLEP OTWARTY:
od godziny 8-ej rano do 1-ej w południe i od 3-ej po południu do 7-ej wieczorem.
W niedziele i święta od 8 do 10 rano.

DOM TECHNICZNO-MANIELOWY
St. Brzozowski i M. J. Szmorliński
w Radomiu, Plac 3-go Maja № 1. Skład — Zgodna № 6.

Poleca:
BLACHY dachowe czarne i ocynkowane.
KOTŁY do warzenia bielizny, smarzenia powideł, gotowania paszy dla trzody i bydła.

Radomska Fabryka Smarów
WŁAŚCICIELE
St. Brzozowski i M. J. Szmorliński „STEMAR”
BIURO SPRZEDAŻY: Radom — Plac 3-go Maja № 1.
POLECA: Oleje maszynowe i cylindrowe.
Smary do osi, trybów, smar do lin stalowych i kenopnych.
Tłuszcz „Tovote’a, Dzielgic i t. p.

Redaktor: Czesław Xawery Jankowski.

Druk „J. K. Trzebiński” — Radom.

Za wydawcę: Edward Suchański.

Za pozwoleniem cenzury wojennej.